

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2143854
Steller: C.Bakker/W.van Dongen/S.Appelman
Datum commissie:
Datum raadsvergadering:

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: A.A.M. Boomgaars
E-mail: c.bakker@hoorn.nl

Onderwerp

Zienswijze op jaarstukken 2023 en begroting 2025 WerkSaam Westfriesland

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Samenvatting jaarrekening 2023 en ontwerp begroting 2025
2	Jaarrekening 2023
3	Ontwerpbegroting 2025
4	Sociaal jaarverslag 2023 Sociaal Jaarverslag 2023 (readymag.website)

De raad besluit

1. Positieve zienswijzen af te geven op de jaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 van WerkSaam Westfriesland.
2. In te stemmen met het voorstel om het positieve exploitatieresultaat 2023 van € 1,696 mln. terug te storten aan de deelnemende gemeenten.
3. WerkSaam Westfriesland opdracht te geven om via hun kadernota 2026 (voor de begroting 2026) een meerjarige besparing in te rekenen van 5% en de gevolgen daarvan te beschrijven in hun kadernota.

Samenvatting

De Gemeenschappelijke Regeling WerkSaam Westfriesland (hierna WerkSaam) biedt de jaarrekening 2023 en de begroting 2025 aan. Het algemeen bestuur van WerkSaam stelt deze op 11 juli 2024 vast. Gemeenten kunnen voor deze datum hun zienswijze op deze stukken geven.

Niet alle doelen zijn volledig gerealiseerd in 2023. Dit is verklaarbaar en wordt uitgelegd in het jaarverslag. De conceptbegroting 2025 is in overeenstemming met de eerder vastgestelde kadernota. Er wordt voorgesteld om positieve zienswijzen af te geven op beide documenten. Ook wordt voorgesteld om kennis te nemen van het Sociaal jaarverslag 2023 van WerkSaam.

WerkSaam sluit 2023 af met een gerealiseerd saldo van € 1,696 mln. Ten opzichte van de gewijzigde begroting (na wijziging Najaarsnota) is dit een positief resultaat van € 281.000. Het voordelige resultaat ten opzichte van de Najaarsnota bestaat voornamelijk uit de vrijval van de algemene reserve (> 2,5% van het begrotingssaldo) ad € 234.000.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

Het algemeen bestuur van WerkSaam stelt op 11 juli 2024 de jaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 vast. De regiogemeenten kunnen op deze documenten een zienswijze afgeven.

Belang

WerkSaam moet voor 1 augustus 2024 een sluitende begroting 2025 en een verantwoording over 2023 ter goedkeuring toesturen aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. Daarom is het belangrijk dat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten tijdig een zienswijze afgeven.

Centrale vraag

Welke zienswijze wil de raad afgeven op de jaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 van WerkSaam?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Een goede uitvoering van de Participatiewet zorgt ervoor dat inwoners die (tijdelijk) niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien worden ondersteund en begeleid. Dit bevordert de zelfredzaamheid en participatie.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Het afgeven van een zienswijze draagt niet direct bij aan de duurzaamheidsambitie. WerkSaam draagt hier wel aan bij door uitvoering te geven aan de volgende zeven Global goals:

- 1 geen armoede
- 2 geen honger
- 3 goede gezondheid en welzijn
- 8 eerlijk werk en economische groei
- 10 ongelijkheid verminderen
- 12 verantwoorde consumptie en productie
- 17 partnerschap om doelstellingen te bereiken

4. Kaders

Regionaal

Besluit Informatievoorziening

In 2018 namen achttien raden in Noord-Holland Noord dit besluit met het doel om de informatievoorziening van gemeenschappelijke regelingen aan gemeenteraden te verbeteren. Hierdoor worden gemeenteraadsleden meer aan de voorkant betrokken bij de te maken beleidskeuzes en de financiële kaders voor de uitvoering van dit beleid.

Gemeenschappelijke Regeling WerkSaam

Dit is een samenwerkingsverband tussen de zeven Westfriese gemeenten (Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec) en het SW¹-bedrijf Op/maat. Hierin zijn onder meer het belang, de taken en bevoegdheden en financiën en beheer vastgelegd.

Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR)

In 2019 stelden de gemeenteraden in Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland de FUGR vast. De FUGR is vanuit de regietafel geïnitieerd met als doel stroomlijning en versimpeling. De FUGR vervangt de regeling uit 2012 en is gemoderniseerd en vereenvoudigd. Hiermee worden ook vaste uitgangspunten voor het indexcijfer voor loon- en prijsontwikkelingen gehanteerd.

Lokaal

Raadsbesluit zienswijze op beleidsplan 'Meedoen telt!' 2022-2025 van WerkSaam

WerkSaam richt zich op werk, inkomen en ontwikkeling en gaat de komende jaren aan de slag met een snellere afhandeling van aanvragen, meer maatwerk en meer duurzame uitstroom. Daarnaast gaat WerkSaam soepeler om met kwijtschelding en het toepassen van de kostendelersnorm.

Op 26 oktober 2021 gaf de gemeenteraad een positieve zienswijze af op dit beleidsplan. Het algemeen bestuur van WerkSaam stelde het beleidsplan vervolgens vast op 9 december 2021.

¹ SW-bedrijf = sociale werkvoorzieningsbedrijf
Zaaknummer: 2143854

Raadsbesluit zienswijze op kaderbrief 2025 van WerkSaam

Met deze nota/brief heeft WerkSaam voldaan aan het doel om raden meer sturing en grip te geven op de hoofdlijnen van de begroting 2025. De raad gaf op 6 februari 2024 een positieve zienswijze af.

Besluit algemeen bestuur WerkSaam van 13 december 2022

Random reserves en voorzieningen is besloten om het overschot in een reserve na drie jaar terug te storten aan gemeenten. Over een periode van drie jaar wordt beoordeeld of de stand van de algemene reserve voldoende is om de risico's op te vangen. Als dit het geval is, wordt het 'overschot' op de algemene reserve teruggestort aan de gemeenten. Dit gebeurt voor het eerst bij de jaarrekening 2023.

5. Argumenten

WerkSaam houdt gemeenten op de hoogte van ontwikkelingen (via cyclusdocumenten, rapporten en brieven). De opgestelde begroting 2025 is conform de vastgestelde kadernota 2025. Er is geen aanleiding om een negatieve zienswijze af te geven op de jaarrekening 2023 of op de begroting 2025. In bijlage I vindt u een samenvatting van de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.

Jaarrekening 2023

Algemeen beeld Jaarrekening 2023

In 2023 nam het aantal uitkeringen iets toe. De problematiek van mensen in de uitkering nam fors toe. Er is steeds vaker sprake van multiproblematiek. Gedurende het jaar stroomden zo'n 1.100 mensen in en uit de bijstand en de gemiddelde uitkeringsduur daalde iets. Om mensen die al langer een uitkering hebben aan het werk te helpen, is meer aandacht en intensievere ondersteuning nodig. Hier zet WerkSaam vol op in.

In 2023 zijn niet alle gestelde doelen behaald. Dit is verklaarbaar en legt WerkSaam goed uit. WerkSaam zet daarnaast in op samenwerkingen en organisatieveranderingen om de dienstverlening te verbeteren.

Financieel beeld Jaarrekening 2023

Weerstandsvermogen

Bij de weerstandscapaciteit gaat het om de algemene reserve en dat mag maximaal 2,5% van de lasten bedragen. Dit is vastgelegd in de 'Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen'. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Deze ratio geeft de verhouding aan tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit. De ratio komt bij de jaarrekening uit op 1,29. Hiermee voldoet de ratio aan de vastgestelde minimale ratio van 1.0 en is voldoende om tegenvallers te kunnen opvangen.

Exploitatieresultaat 2023

WerkSaam sluit 2023 af met een gerealiseerd saldo van € 1,696 mln euro ten opzichte van de gewijzigde begroting (na wijziging Najaarsnota) een positief resultaat van € 281.000.

x € 1.000

	Begroot	Werkelijk	Verschil
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-117	659	-776
Mutaties reserves	1.532	1.037	495
Gerealiseerd resultaat	1.415	1.696	-281

Het voordelige resultaat ten opzichte van de Najaarsnota bestaat voornamelijk uit de vrijval van de algemene reserve (> 2,5% van het begrotingssaldo) ad € 234.000.

Het voordelige resultaat bij de Najaarsnota 2023 bestaat onder andere uit:

- Voordeel op de personeelslasten van € 731.000.

Als gevolg van het niet invullen van managementfuncties in afwachting van de nieuwe organisatiestructuur en niet aansluitend kunnen vervullen van vacatures die ontstaan door verloop.

- Gestegen rente, voordeel van € 330.0000.
- De afschrijvingen en de energielasten, nadeel van € 225.000.
- Vrijval van de bestemmingsreserve uitvoeringskosten Tozo, voordeel op van € 625.000.

Risico's

Op basis van de ingeschatte risico's op dit moment (€ 1,763 mln.) is de algemene reserve (€ 2,244 mln.) ruim voldoende om het risicobedrag af te dekken.

Accountantsverklaring

Vanaf 2023 ziet het oordeel van de accountant uitsluitend toe op het aspect getrouwheid en niet meer op het aspect rechtmatigheid. De rechtmatigheid is door WerkSaam zelf gecontroleerd en verantwoord in de rechtmatigheidsverantwoording. Deze rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de jaarrekening 2023. Het oordeel van de accountant ziet bij de jaarrekening 2023 daarom ook toe op de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. De accountant heeft op 25 april 2024 een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening 2023.

Sociaal jaarverslag 2023

Dit verslag is een belangrijk informatiedocument voor de ondernemingsraad van WerkSaam en een beleidsinstrument voor WerkSaam als organisatie. Gemeenten ontvangen dit verslag ter kennisname.

Ontwerpbegroting 2025

Algemeen beeld begroting 2025

De raad gaf op 6 februari 2024 een positieve zienswijze af op de Kadernota 2025. WerkSaam ontving van alle zeven gemeenten een positieve zienswijze en het verzoek om:

- 1) Gemeenten op de hoogte te houden van inhoudelijk en financiële gevolgen van gewijzigde wet- en regelgeving.
Dit doet WerkSaam bij de voorbereidingen voor het nieuwe beleidsplan. Hier worden de gemeenteraadsleden bij betrokken.
- 2) In het meerjarenperspectief rekening te houden met het sluitend houden van de gemeentelijke (meerjaren)begroting i.v.m. het ravijnjaar.
WerkSaam bereidt zich voor op de toekomst via het project WerkSaam 2028. WerkSaam neemt deze opdracht mee en gaat scenario's uitwerken met het Dagelijks Bestuur. De uitkomsten hiervan worden in de Kadernota 2026 verwerkt.

De Kadernota 2025 is door het Algemeen Bestuur van WerkSaam vastgesteld en is beleidsmatig én financieel het uitgangspunt voor voorliggende begroting. In de kadernota 2025 zijn de kaders van de nieuwe wet- en regelgeving geschetst. Tussen het schrijven van de kadernota en deze begroting 2025 zijn er geen ontwikkelingen geweest. Wel zijn twee moties ingediend:

- 1) Een verzoek om concrete scenario's uit te werken met mogelijke besparingen.
- 2) Er is een vooraankondiging geweest voor een onderzoek naar bezuinigingsmogelijkheden voor alle gemeenschappelijke regelingen in Westfriesland waaronder ook WerkSaam.

WerkSaam gaat hiermee aan de slag. Deze opdracht komt overeen met de opdracht van de gemeente Hoorn voor gemeenschappelijke regelingen om 5% te bezuinigen. Alle gemeenten krijgen vanaf 2026 een korting in het gemeentefonds te verwerken. Die korting is substantieel, meer dan 5% wordt er uit het gemeentefonds gehaald. Dat betekent dat de gemeenten moeten snijden in hun kosten. Daarbij komt ook de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen op de lijst om te onderzoeken hoe het minder kan bij de gemeenten. De gemeenschappelijke regeling voert een taak uit van de gemeente. De gemeente onderzoekt alle taken voor een bezuiniging, dus ook de taken die zijn belegd bij de gemeenschappelijke regelingen.

De korting die de gemeenten krijgen, gaat pijn doen bij alle taken van de gemeenten. Reden om de gemeenschappelijke regelingen te vragen de korting in te rekenen in hun begroting 2026 en de gevolgen (maatschappelijk, financieel, risico's) daarvan helder te beschrijven.

Beleidsmatig beeld begroting 2025

In 2023 zijn een aantal kritische prestatie indicatoren (KPI's) niet gehaald. De KPI's zijn nu realistischer opgesteld en sluiten beter aan bij externe factoren zoals ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Hierdoor kan WerkSaam beter worden vergeleken met soortgelijke organisaties en gemeenten (landelijke benchmark).

Programma Arbeid

WerkSaam toetst aan de hand van de volgende indicatoren:

1. De gemiddelde uitkeringsduur is 13% lager dan in het voorgaande jaar;
2. 85% van de cliënten heeft een actuele voortgangsrapportage;
3. 95% van de Plannen naar Werk is binnen 7 werkdagen na intake opgesteld;
4. De uitstroom naar werk en scholing is 10% hoger dan de landelijke benchmark;
5. Het aandeel duurzame uitstroom is minimaal gelijk aan het landelijk gemiddelde;
6. Het aantal werkgevers in Westfriesland waar cliënten met loonkostensubsidie zijn geplaatst is 10% hoger dan het voorgaande jaar.

Programma Bedrijfsvoering

WerkSaam toetst aan de hand van de volgende indicatoren:

7. Ziekteverzuim is lager dan de benchmark voor zowel staf als sociale werkvoorziening en beschut werk medewerkers;
8. De cliënttevredenheid is minimaal een 7,5

Financieel beeld begroting 2025

De indexatie van 3,9% is conform de Kadernota 2025 verwerkt. Dit percentage is regionaal bepaald voor alle Gemeenschappelijke Regelingen.

Risico's

In de berekening van het benodigde weerstandsvermogen is rekening gehouden met de volgende risico's; Resultaat Leerwerkbedrijven; Wegvallen incidentele dekking, Externe factoren, Uitvoeringstaken Wet Inburgering; Mogelijke bezuinigingen; Bijdrage gemeenschappelijke regeling en gemeentefonds; Additionele werkplekken beschut werk. Het totaal van de risico's is ingeschat op € 1,772 mln. Op basis hiervan is de algemene reserve (€ 2,244 mln.) ruim voldoende om het risicobedrag af te dekken.

Weerstandsvermogen

De weerstandsratio komt in 2025 uit op 1,27. Dit is voldoende. Een weerstandsratio van 1 is voldoende om de toegevoegde waarde te realiseren en daarmee de gemeentelijke bijdrage gelijk te houden. Dit voorkomt dat WerkSaam bij tegenvallers extra geld moet vragen aan gemeenten.

Structureel meerjarig exploitatiesaldo

De begroting 2025 heeft een negatief structureel exploitatiesaldo van € 373.000 vanaf 2026. Dit komt doordat een deel van de taken uit de reserve wordt gedekt. WerkSaam presenteert voor de jaren 2026-2028 een sluitend meerjarenperspectief. De begroting is structureel sluitend door het nemen van de volgende maatregelen:

- Een deel van de personeelskosten is flexibel, zodat bij wegvallen van dekking deze personeelskosten afgebouwd kunnen worden.
- De re-integratievoorzieningen kunnen worden afgebouwd, zodat er structurele dekking ontstaat voor het wegvallen van de reserve re-integratiegelden.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Naar verwachting geven alle zeven gemeenteraden positieve zienswijzen af.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financieel effect op het begrotingsresultaat. De financiële gevolgen van de begroting 2025 worden verwerkt in de kadernota 2024 van de gemeente Hoorn.

8. Communicatie

Na vaststelling van de zienswijzen op 11 juni 2024 wordt WerkSaam op de hoogte gebracht.

9. Realisatie

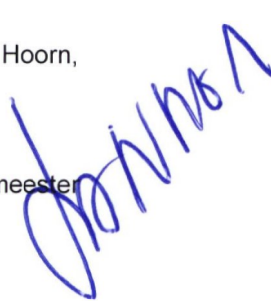
WerkSaam stuurt voor 1 augustus 2024 een sluitende begroting en een verantwoording over 2023 ter goedkeuring aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.

Hoorn, 14 MEI 2024

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester